

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Kort Begryp Des Levens Ende Der Devghden Vande Weerdighe Joanna van Randenraedt Geestelycke Dochter Onder de Bestieringhe der Societeyt Iesu

**Huysmans, Daniel
Nerrincq, François**

T'Antwerpen, 1690

IV. Liefde tot Godt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38005

moeyelijcker' als haer biecht te hooren. Want zy bekende, niet te weten, of zy oyt in haer leven vrywillighlijck ende met volkomen kennisse een dagelijcksche sonde gedaen hadde. Wy weten alleenlijck vande Alder-heylichste Maghet, dat zy door een besondere jonste Godts, van alle oock daghelijcksche sonden, bevrijt is geweest: buyten dese alder-reynste Moeder, en weten wy niemant, die alle, soo vrywillighe, als onvrywillighe sonden ontgaet. Maer men vindt Godt-minnende, ende volmaeckte sielen, de welcke, al-hoe wel sy somtijts onbedachtelijck stronckelen, noyt nochtans bedachtelijck, ende vrywillighlijck en komen te sondighen: ende een van dese soo reyne ende soo Godt-vreesende sielen dunckt my JOANNA geweest te hebben.

IV. CAPITTEL.

Liefde tot Godt.

DEn Leser kan eenighsints gissen hoedanigh dat de liefde Godts in JOANNA geweest is, uyt de sonderlinghe vreesse die sy hadde van alle sonden ende gebreken: want de grootheydt van een kinderlijcke ende suyvere vreesse, klaerlijck aenwijst de grootheydt der Liefde. Laet ons sien of dese giffinghe met de waerheydt bestaet.

Daer is een liefde Godts, die de Godts-geleerden de beginnende Liefde noemen, door de welke Godt eenighsints, doch niet ten vollen, bemint wordt: dese beginnende Liefde, die in andere menschen lichtelijck gevonden wordt, en vinde ick niet in JOANNA: want sy van het beginsel dese deught volkomen gehad heeft. Als een kindt, dat nauwelijckx

lijckx tot de reden gekomen is, ende d'eerste kennisse des Scheppers ontfanght, soo innighlijk hem bemint, dat het wenscht van hem ghetrocken te worden, maer niet anders dan door liefde; als het alle samen-spraecken met menschen verstoet, ten sy dat-se van Godt, oft van iet Goddelijcks zijn; als het menichmael wenscht te sterven, om volkomentlijk het oneyndelijk goedt te besitten; ick en kan dat voor geen beginnende, maer moet het voor een volkomen Liefde aen-nemen: ende bevinde dat *IOANNA* foodanigh in haere teere ende onrijpe jaeren gheweest is. Nochtans ick sal geerne toestaen dat dese liefde; een beginnende Liefde genoemd mach worden, ten opficht vande verheventheyt der alder-volmaeckste Liefde tot de welke sy ghevoordert is.

In jaren opgroeyende, is zy te samen inde Liefde ghegroeyt: die in haer onnoosele Siele soo vast ghegront was, dat sy oock in haer wereldds leven niet alleenlijk gheene doodelijcke sonden begaen en heeft, die de Liefde te niet doen; maer oock gheen daghelijcksche, die de Liefde verkrencken: soo hier boven gheseyt is. Ia van haer jonghste jaren heeft zy voor ghenomen, het gheestelijk leven t'aenveerden, om aen dese liefde bequamer voetsel te geven: welck voor-nemen, soo zy meynt, een van haer eerste voor-nemens, gheweest is, naer 't ghebruyck van reden ende verstant.

In foodanige Sielen vindt dese deught lichtelijk haeren wasdom, als zy door gheen onkruyt van sonden verachttert, maer bequamelijk vervoordert ende door besondere jonsten des Hemels besproeyt wordt, ghelyck wy in *IOANNA* fullen bemerken

Ghee-

Gheestelijck zijnde was zy wel te vreden van een ieder voor de minste ghehouden te worden, ende foodanigh te zijn: maer in Liefde tot Godt, en wilde sy niemant wijcken: neerstelijck alle hare krachten inspannende, om dies aengaende d'aldergrootste te wesen.

Tot voetsel van dese begeerte pleegh sy haer selven te verwecken met dierghelijcke ghepeysen. *Het goedt moet bemint worden: want de vonck van het vierder Liefde, is het goedt. Dies volghens Godt moet om sijn selven bemint worden: want hy is het eeuwigh goedt. Daerom, als Godt aen Moyses sijn aenschouwen beloofde, seyde hem: Ick sal u thoonen alle goet. Hy is het goet der memorie: want hy is haere meeste kalmte. Hy is het goet des verstants: want hy is de eeuwige vvaerheyt. Hy is het goet des vville: want hy is de volle versadinghe van den vville. Is het leven goet? Wy leven, roeren en zijn in hem. Is de saligheyt goet? den Heere is de kracht uwer saligheyt.*

Voorts was zy ghewoon alles aen te sien met geestelijcke ooghen, om in alles Godt te beminnen: niet en was'er inde werelt, of sy bemerckte dat, als een weldaet Godts. Laet ons hier stellen d'eyghen woorden, met de welcke sy sprack tot haer eyghen selven. *IOANNA, al vvat de vverelt vvervat, sienelijck, ende on sienelijck, is een vveldact Godts aen u gegeven. De aerde is een vveldact, om u t'ondersteunen. Het vwater een vveldact om u te suyveren, ende te laven. De locht een vveldact, om u den aessem te geven. Het vier een vveldact, om u te vvervvermen, ende te verlichten. De Hemelen, Son, Maen, sterren, zijn vvel daeden, om door haere invloeyinghen u te dienen. De Heylighen zijn vvel daeden, om u door hunne voor sprake te helpen. De goede zijn vvel daden, om u met hun voor beelt*

beelt

beelt t'onderwijfen. De Quaede zijn vveldaeden, om
 uwe lydtfaemheydt te oeffenen, ende soo uwe verdien-
 sten te vermeerderen. Ghy zijt een vveldaet, JOANNA
 aen u eyghen selven, en vvel een overvloedigh vveld-
 daet: vvant dat ghy sijt, en leeft, dat ghy ghevoelt,
 ende roert, dat ghy verstaet, ende vverckt, hebt ghy
 van Godt ontfanghen, sonder uwe verdiensten. Allen
 de boven natuerlijcke gaven sijn vveldaeden, met de
 vvелcke Godt u omringhelt. De glorie is een vveldaedt
 die u Godt bereydt. De H. Maghet Maria is een vveld-
 daet, die u Godt voor Moeder ghegheven heeft. Christus
 is een vveldaedt, die u tot verlosser toe-geschickt is.
 Godt self is een vveldaedt, ende uwe vveldaet die gy hier
 hebt tot uwen dienst, ende daer sult hebben tot uwe geniet.
 En brandt ghy niet inde liefde Godts tusschen alle dese
 vveldaeden?

Sy moest eens buyten gaen, met het kriecken
 vanden dagh: ende inden dagheraet siende de
 boomen ende de kruyden met den soeten dauw
 overdeckt, die vande op-staende Sonne ten Hemel
 ghetrocken wierdt, keerde door dit ghesicht in-
 wendelijck tot haer selven, ende tot Godt: hem
 vraeghende, wanneer dat sy oock eens tot hem
 gheheelijck met Siele ende Lichaem op-ghenomen
 soude worden. Ende eenighen tijdt verblijvende
 in dit soet ghepeys, besweeck sy allenghskens van
 liefde, ende wierdt soo krachteloos dat sy gheenen
 middel en sagh om naer huys te keeren. Nochtans
 met seer grooten arbeydt weder ghekeert zijnde,
 sat erghens neder, in sulcker voeghen, ghelijck
 jemandt die gantschelijck verdwelmt ende versla-
 ghen is. Sy meynde dit te kunnen bedecken voor
 haere Mede-ghefellinne, die by haer was: doch
 te vergheefs. Want dese die eenighsints kende ha-
 ren

ren gheest, terstont d'oorfaecke van dese onghe-
steltheydtbemerckte, ende van JOANNA vraeghde
oft dese ontsteltenisse oorspronck hadde uyt de
Goddelijcke Liefde? waer op sy seyde: *O goeden
Godt! ghy mist in my: ghy meynt voor my, eene andere
te hebben.* Willende aldus den brandt haers herte
verberghen.

Waer sy ginck of stont, hadde sy altijd inde
ghedachten eenighe soete spreucken, seer bequaem
om het vier der liefde op te wecken ende t'onder-
houden: waer van sy eenighe by gheschrift gestelt
heeft. By exempel:

*VVaer sal ick u langher soecken?
VVant in straeten en in hoecken,
Hebbe ick naer u gevraecht,
Die alleen mijn ziel behaeght.
Ick groet u JESU soet,
Ick schenck u vleesch en bloedt,
Ick schenck u duysent herten:
Daer by mijn heel gemoedt,
En al het vvereldts goedt,
Schenck ick u, voor uww' smerten.*

Sy riep dickwils: *ICK hebbe dorst ô Heere! ick
hebbe dorst, tot u alleen, mijn eenigh ende oprecht goet.
VVanneer sal ick eens geheelyck met u vereenight zyn?
VVanneer ontslaeghen van dit pack des lichaems? Och
oft ick duysent lichaemen hadde, ende die gheduerigh
mocht verpletteren't uwer Liefde! Och dit vvaere eene
ghewvenschte saecke voor my.*

Door dese middelen wierdt haere blaekende
siele meer en meer in liefde ontsteken: Soo dat het
haer niet swaer en viel, maer seer licht was Godt

over al te beminnen; en soo veel te lichter, hoe Godt haer krachtigher tot sijne liefde trock, ende meerdere liefde bethoonde.

Als wanneer sy eens Misse hoorde in eene Capelle van Onse Lieve Vrouwe, veropenbaerde sich Christus, hanghende aen het Cruys, met de leden uyt een gheruckt. Dit siende riep sy inwendelijck: *Hoe sal ick eenigh schepsel konnen aen hanghen, daer den Schepper voor my stervende aen het Cruys, aen sijn selven niet ghehanghen en heeft?* De Misse gheeyndicht zijnde wierdt van Christus, soo haer docht, een swaer Cruys op haer schouderen ghelegh, om aen dat Cruys 't sijnder eere alle haere gheneghentheden te naghelen. Dit Cruys was boven maten groot ende langh: Soo datse achter-waerts omfiende, gheen eynde vinden en konde. Waer mede sy wel ghenoecht was: want sy gheen eynde en versocht als alle ghenegentheden en de Liefde der schepselen te kruyssen.

Het gheviel, dat sy besigh sijnde met eenigh Capelleken vande H. Maghet te vercierren, jet uyt haer kamer moest haelen dat sy tot dit werck noodigh hadde. Aldaer ghekomen zijnde, knielde sy met haesten neder, haer aensicht keerende tot het Alder-heylichste Sacrament, dat inde naest-gheleghen Kercke der Societeit Jesu bewaert wierdt, dat H. Sacrament groetende. Alsdan nam sy de vryheydt van te vraeghen van Christus, oft sy oock soude bekomen, daer sy soo seer naer wensste, van hem op 't alder-suyverste te beminnen, los van alle aen-klevende gheneghentheden tot de schepsels? Ende dadelijck wiertse ghewaer dat haer herte met het herte van Christus vereenight was, hebbende twee groote schoone vleughels, ende

ende ghekroont met eene goude Kroon uytne-
mentlijk blinckende. Waer door sy seer kloeck-
moedigh wiert, ende niet en twyffelde, oft sy sou-
de haere gheneghentheden der natuere ten volle
onderbrenghen, ende volmaecktelijk tot Godt
vlieghen.

Sy pleegh dickwils minnelijk ende vriende-
lijk tot Christus te segghen: *O Godt! ó mijn her-
te! mijn eyghen herte!* Ende 't is eens ghebeurt, dat
Christus haer antwoorde: *Ghy sijt oock waerachtelyck
mijn herte.* Waer op sy buyten haer selven in on-
macht viel, verliefende haer herte in het herte
van Christus. Sy riep somtijds, alleen zijnde, ende
niet konnende haere woorden in-houden, *Ick be-
minne u:* Ende men hoorde de selven woorden we-
derklinckende als eenen Echo, *Ick bemine u.* Soo
beantwoorde IESUS de liefde van IOANNA.

Als sy eens sieck, was gheweest, ende noch seer
flauw, naer het lichaem, voor de eerste reyse ter
Kercke quam; vermaende haer den Biecht-vaeder
datse inde liefde tot Godt niet en soude verflau-
wen. Waer op sy antwoorde: datse daer in hoop-
te te branden, sonder te verbranden. Vanden
Biecht-stoel gonck sy voor den Autaer vanden H.
IGNATIUS knielen, alwaer de liefde soo seer aen-
groeyde, datse meynde haer selven te verliefen:
soodat haere hope terstont volbrocht wiert. Dit
ghewelt duerde ettelijcke daeghen; tusschen de
welcke sy onophoudelijck alle de Enghelen ende
Heylighen, ende namentlijk den H. IGNATIUS
aenriep, datse Godt souden boodtschappen dat
haere siele queelde van liefde. Ende niet weten-
de waer haer selven laeten, seyde gheduerigh al
hyghende naer den aeffem: *koms mijnen Be-
minders*

minden : komt mynen IESVS : besit de plaetse die u alleen toekomt. Dit geweld van liefde was soo groot , dat sy nootsakelijck hare Borst-kleederen moest ontsluyten : midts haer herte soo brandigh was , dat het niet ghesloten en konde wesen.

Sy stierde dickwils haere liefde , niet alleen tot Christus , maer oock tot de andere Perfoonen van de Alder-heylichste Dryvuldigheyt , sonder t'onderfoecken de verholentheden van dit Misterie : ende wiert meermaels van Godt onderricht , hoe dat sy het Beelt was van zijn dry eenigh-wesen : wanneer hare liefde sich buyten alle palen soo verbreyde , datse somwylen eenighe daghen als van sinnen berooft was ; sonder datmen nochtans aen haer uytwendelyck jedt bemerckte , als een groote krachteloosheydt , en eenen stercken brandt in het aensicht, als of sy met eenen brandende kortse bevanghen was.

Andermael inde kercke sijnde , wiert sy in sulcker voeghen vande liefde vermeestert , datse genoodtsaectt was uyt te roepen , soo dat het oock van andere konde ghehoort woorden : *Heere k' en ben't niet vveerdigh, Heere 'ken ben't niet vveerdigh.* Ende keerende naer huys, en konde sy geen voetsel nemen : noch haer met eenigh werck bemoeyen, daer het lichaem de siele moet by-staen in dusdaenighe ghevallen , die haer seer ghemeyn waren , schein haere siele als uyt het lichaem te willen vliegghen , om te ghenieten de Hemeliche vereeninge met het opperste Goedt. Sy was dickwils als uytfinnigh van vreught : 'twelek haer dede dencken , hoe haere siele soude ghestelt zyn , als sy van het lichaem scheydende Godt ten vollen besitten soude , daer sy noch in het lichaem be-

floten

sloten wesende , een vreught in Godt schepte , die onlydelijck schein te sijn.

Door dese gepeysen wierdt den brandt wederom vermeerderd: soo datse meermaels beswijkende, oock inde teghenwoordigheyt van andere, ter aerde viel , ende langhen tijdt , als buyten haer selven , bleef ligghen. Sy dede groot ghevelt, om dese vereeninghen met haeren Beminnden te verberghen : maer de lichaemelijcke krachten waeren hier toe onbestandigh , ende de liefde was meester. Waer van sy haer beklaghende , seyde : *ó wonder liefde ! liefde die ons soo doet smilten in Godt , dat wy ons selven verliezen.*

Sy bekent , dat desen brandt der siele , foodanighe benautheden , kloppinghe , ende jaghinghen des herte by-brocht , datse qualijck iet ontrent haer herte en konde verdraghen : want het schein dat haer lichaem te engh was , om d'overgroote vlamme te besluyten. By dit inwendigh , wiert noch een uytwendigh torment vervoeght: door dien dat sy in diergelijcke ghesteltenisse tot Godts glorie niet en konde uytwercken , 't ghene zy wenschte : soo datse de Liefde beschuldighde , als die oorfake was , van gheen uytwendighe wercken van Liefde te kunnen ondernemen. Want haere Liefde was een werckende Liefde , die alle menschen tot Godt socht te trecken , allen arbeyt tot Godts glorie t'onderstaen , alle goede wercken te doen : hier toe wenshende duysent lichaemen, om alle sielen met de selve liefde t'ontsteken. Sy was daerom onversadelijck inde jonghe kinders te leeren , ende die tot de Godtvruchtigheydt te verwecken.

Hoe sy meer in jaren vervoorderde, hoe de Liefde oock brandigher wiert : soo datse haer ghepey-

fen niet wel en konde hechten op iet anders, als op Godt. Sy belijdt dit met dese woorden; *In sulcke ghesteltenisse is het een onverdraghelijk torment van wtvwendighe dinghen te hooren spreken, ende veel meer van beuselinghen, ende vvereltsche ydelheden.*

Als den brant der Liefde wat verkoelt was, wist zy dien behendelijck wederom t'ontsteken op verscheyde manieren: by exempel, met te noemen den Heylighen *Ignatius*: want zy bekent dat zy met desen vierighen Naem alleenelijck eens te noemen, in hare siele soo vlammigh wiert, datse desen brant niet en konde bedecken, sonder den selven in't aensicht te verthoonen.

Dierghelijcke vereeningen met Godt en ghebeurden niet alleenlijck in't ghebedt, maer oock op andere tijden, oock op de straten. Want sy gongh lanckx de straten vande Stadt, als ghene gemeynschap hebbende met iet dat geschaepen is, maer als opghetoghen in Godt: wandelende met de voeten op de aerde maer met de siele boven alle aertsche dinghen verheven, soo datse somtijts seyde: *Och! wat is toeb alle vreught vande vverelt, ten opsicht van een herte, daer Godt sijnen Hemel in stelt!* Als foodanighe liefde woorden haer ontvielen, versochten somwijlen, dien by haer waren om in dese konste onderwesen te worden; aen de welcke sy antwoorde: *Och! dat en konnen de menschen niet doen maer Godt moet daer vanden meester zijn.*

Haren gheduerighen wensch was te sterven, om alsoo haere Liefde te kunnen versaden: want dit leven haer een bitter, torment was. Van het welck sy aldus schrijft: *My dunckt, dat ick met de vvaerheydt mach segghen, dat ick meer als duysent dooden ghestorven ben. De Liefde Godts is een bitter epde soet martelie, dat*
my

my niet langher verdraeghelijck en was. Het schein dat de Goddelijcke Majesteyt mijne siele, die hem toebehoort, mer ghewelt uyt mijn lichaem wvilde trecken. Niemant en kan wveten wvat bittere ende soete pijn, dat het is, ten sy die het proeft.

Niet teghenstaende haere over-groote begheerte van te sterven, wiert haer van den Biecht-vaeder gheseyt, dat-men wel mach een langher leven wvnschen om Godt al-hier meer te dienen, ende hier namaels volkomentlijcker hem te besitten. Ja *Christus* self gaf haer te kennen, dat indien sy de begeerte van te sterven brack, hy haer toeschicken soude een vande meeste vereeningen, die-men in dit leven met hem kan hebben; die zy naer den tijdt van een jaer oock ghehadt heeft. Op dese begeerte van *Christus* verfocht sy, dat sijne Majesteyt haer dan soude af-nemen, of ten minsten verminderen dien soo gheweldighen treck om by hem te wesen: want haere bitterste pijn was van Godt afgescheyden te zijn; ende want het haer onmoghelijck docht Godts aenschijn langher te derven.

Sy dede dan ghewelt om den drift van sterven te stutten, ende offerde sich aen Godt om noch langher te leven; maer *Christus* toonde haer, dat dese offerhande hem niet ten vollen en behaeghde: ghemerckt dat-se voort-quam uyt een verkrompen herte, ende met al te groote begeerte tot het sterven vermengelt was. VVaerom sy met grooter gewelt sich aenpraemde tot dese onbescheydentheyt van leven of sterven; ende oock tot verkiesinghe van het leven, als het Godt soo beliefde: waer van sy aldus schrijft. *Ick en wvete niet hoe ick 't hebbe met mijn selven. Ick en kan hier niet wvel rusten. Ick ben als niemant die in een vremt landt is, daer hy niemant toe en be-*

be-

behoort : ende haecke gheduerigh om 't huys te zijn. Nochtans wille ick gheerne noch langhe jaeren in dit ballinck-schap blijven, ter liefde van mynen Bruydegom, om noch eenighen dienst te doen aen mynen Beminden, aengesien die groote Majesteit haer geveerdicht dit onveerdighste instrument noch langher te ghebruycken : hopende dat hy al naerder en naerder tot my sal komen. Ick ben seer beschaemt, dat ick dit moet schryven : maer isser iet goets in my, dat komt mynen IESVS toe; en my niet; dan alle vervloekinghe. Het quaet is mijn : daer ick geheelyck in soude vergaen, vvaer het saecken dat die onbegrijpelijke goetheit my soo niet en voor-quame.

Soo worstelde dan haere siele tusschen de begeerte vande doot, ende tusschen de begheerte van 't leven : vanden eenen kant seyde sy met de Heylighen Terefa,

Vvaerom laet ghy my leven
In liefdes swaer verdriet,
Daer ghy mijn ziel kont gheven
Dat sy u. klaer gheniet?

Ende vanden anderen kant wilde zy haer volkomenlijck aen den wille Godts onderwerpen. Ende gemerckt dat het langher leven Godts wille was, versocht sy van hem, dat alle haer leven, het leven *Christi* mocht wesen, ende alle het leven *Christi* haer leven. Hier mede was sy alsdan heele daeghen soo bekommert, dat sy tot gheene andere bekommeringhe sich en begaf, oock niet den tijdt van eenen halven *Ave Maria*.

Al was sy met dit ballingschap naer Godts wille te vreden; wiert nochtans by wijlen soo overvallen met begeerte van Godt te besiten, dat sy geen
voetsel

voetsel en konde verdragen, ende den mondt moest open-houden, om van den brandt der liefde niet te versticken.

Aen de Alder-heylichste Maghet te kennen ghevende dese deerlijke ghesteltenisse van haere siele inden kercker van dit lichaem, verstont sy van haer dese woorden. *Hoe heb ick naer de doot van mijnen Sone konnen levent tot den ouderdom van twee-en-seventigh jaeren? Als vvanneer ick ghedient hebbe tot troost ende onderstant vande Heylighe Kercke?* Hier by verstont *IO ANNA* hoe sy oock dienstigh aen de litematen *Christi* soude wesen. Sy was seer beschaemt, als sy aen haeren Biecht-vader dit te kennen gaf: ende van alsdan liet sy sich voorstaen, dat haer leven tot den selven ouderdom soude dueren, al was't dat sy maer ses-en-dertigh jaeren oudt was, als sy dese openbaeringhe ontfanghen heeft: want sy van joncks af, tothaer sterven, in dese liefde gequelt heeft.

Die schier altijd soo brandende was, vlamde nochtans inde liefde besonderlijk in het nutten vande Heylighe Communie: als wanneer sy lichamelijck vereenight was met de teghenwoordigheyt van haeren Beminden.

Want als dan was de ghemeynsaemheyt tusschen haer ende *Christus* meerder, dan op andere tijden. Alsdan wenschte sy eene aenghenaeme wooninghe van *Christus* te wesen, door besondere ende vierige bereydinghe tot dese nuttinghe. Alsdan hoorde sy van *Christus*, dat hy quam sijne wooninghe by haer nemen. Alsdan was haer begeerte meerder dan op andere tijden om met *Christus*, ende in *Christus* te leven. Alsdan wenschte sy van haer eyghen herte berooft te sijn, om dese plaetse aen *Christus* te

B b

ghe-

gheven. Alsdan was haren wensch (ghelijck de Liefde verstandigh is, ende wondere invallen heeft) in een brandende keersse te veranderen, om allenkens door liefde te vergaen. Alsdan was't den eygen tijdt der minne spraken van *IOANNA* tot *Christus*, ende van *Christus* tot *IOANNA*: welcker soetigheyt ende innigheyt onbeschrijfelijk is.

Eens op Kersnacht communicerende, vraeghde *Christus* van haer, wat sy van hem begeerde, want dat haer soude gebueren, dat sy versoecken soude. Waer op zy terstont antwoorde, niet anders te willen, dan dat het herte *Christi*, met haer herte maer eē en mochte wesen. Eñ terstont gevoelde zy dit als volbrocht; want haer herte soo vervult wiert vā Liefde, datse vā onmacht queelende sich te bedde begheven moest; het lichaem niet bestandigh wesende om dese vereeninghe, te verdraeghen: doch zy stont op, ontrent den middagh, om eene arme gheestelijcke Dochter te dienen, die sy inde plaetse vande Alderheylighste Maghet aen haer tafel genoodt hadde.

Als wanneer sy door de Goddelijcke liefde buyten haer selven lagh, 't ghene dickwils gheschiede, die by gheval, oft andersins, haer te hulpe quamen, en hoorden uyt haren mondt niet anders, dan: *Ja mijn herte, ja mijn siele, mijn saligheyt, ja mijnen schat, ja mijn ruste, ja mijn versaedinghe*: ende bemerkten hier uyt klaerlijck wat haere sieckte was.

Eyndelijck, ghelijck de Liefde, die de sterckte van hare siele was, groote kranckheden des lichaems veroorfaeckt heeft: soo schijnt sy, alijt ten deele, oorfaecke gheweest te zijn van hare gheluck-salighe doot: ghemerckt dat hare sieckte als gheene sieckte en was, soo dat den Medecijn opentlijck seyde, sy sterft van liefde tot Godt.